

499721 Medical Terminology (MED-2557)

“Medical Dictionary”

Natapol Supanatsetakul M.D., Ph.D.
Learning Support Unit for Foreign Language in Medicine
(LSU – FLM)
Department of Pathology
Faculty of Medicine, Naresuan University

28 สิงหาคม 2557

Topics

- Introduction and Lesson plan
- Class activities
- Lecture and Discussion
 - รูปแบบพจนานุกรม
 - ประเภทของพจนานุกรม
 - ส่วนประกอบของพจนานุกรม
 - วิธีการใช้งานพจนานุกรม
- Homework

ที่มาของคำศัพท์ทางการแพทย์

- จากภาษากรีก และภาษาละตินโดยตรง หรือสร้างจากส่วนประกอบของคำศัพท์ในภาษากรีก และภาษาละติน
- ภาษาปัจจุบัน ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น
- คำศัพท์ทั่วไปในชีวิตประจำวันที่มีการให้คำจำกัดความที่มีความจำเพาะมากขึ้น (fever, diarrhea, constipation) และความหมายของคำศัพท์มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา (uterus, colic)
- ชื่อบุคคล ตัวอย่างคำ เทคโนโลยี และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์
- Medical language is dynamic and living language
- Record of medical terms currently in use: [Medical dictionary](#)

พจนานุกรม

- พจนานุกรม (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔) หมายถึง น. หนังสือว่าด้วยถ้อยคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง เรียงตามลำดับตัวอักษร โดยทั่ว ๆ ไปจะบอกความหมายและที่มาของคำเป็นต้นด้วย (พจน- หรือ วจน- = การพูด คำพูด ถ้อยคำ)
- ปทานุกรม ฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๐ – พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ – พ.ศ. ๒๕๒๕ – พ.ศ. ๒๕๔๒ – พ.ศ. ๒๕๕๔

พจนานุกรม

- พรพิมล ผลิตินกุล และกนกอร ตระกูลทวีคูณ. พจนานุกรมยุคดิจิทัล. ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. 2555.

รูปแบบพจนานุกรม

- พจนานุกรมฉบับหนังสือ (book, printed)
- พจนานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออฟไลน์ (off-line)
- พจนานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ (on-line)

ประเภทของพจนานุกรม

- ภาษา
- ขนาดรูปเล่ม (หนังสือ)
- ปริมาณคำศัพท์
- ความละเอียดของข้อมูลคำศัพท์
- กลุ่มผู้ใช้งาน
- วัตถุประสงค์ของพจนานุกรม

English – other languages

Electronic Medical Dictionary

- Off-line Medical Dictionary

Electronic Medical Dictionary

- On-line Medical Dictionary

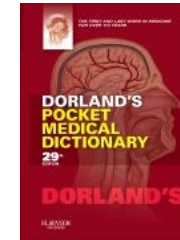
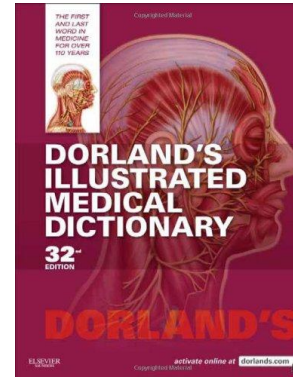
Medical terms in other languages

The First Medical Dictionary

- Google search engine and Wikipedia website
- Article : The First Book on Diseases of the Eye
by Frederick P. Henry A.M., M.D. in 1905
- The *Synonyma Simonis Genuensis*
(The Synonyms of Simon of Genoa) in 1473
- Simon Online (<http://www.simonofgenoa.org/>)
- Simon of Genoa Medical Lexicon edited by Barbara Zipser, 2013
(on-line book, <http://www.degruyter.com/view/product/247622>)

ส่วนประกอบของพจนานุกรม

ส่วนประกอบของพจนานุกรม

- ส่วนหน้า
 - ปกหน้า ปกรอง หน้าลิขสิทธิ์ ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำพจนานุกรม คำนำ สารบัญ คำแนะนำสำหรับผู้ใช้งาน (User's guide) ได้แก่ การจัดลำดับคำ การแสดงข้อมูลคำศัพท์ การออกเสียง และสัญลักษณ์ตัวย่อต่าง ๆ และอาจมีข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการจัดทำพจนานุกรม รากศัพท์ ที่มาของคำศัพท์ ไว้เพิ่มเติมด้วย
- ส่วนกลาง
 - เป็นส่วนหลักของพจนานุกรม ประกอบด้วยคำศัพท์ และข้อมูลรายละเอียดของคำศัพท์แต่ละคำ เรียงลำดับตามตัวอักษร
- ส่วนหลัง
 - ภาคผนวก ดัชนี เอกสารอ้างอิง ที่มาของรูปภาพ ปกหลัง

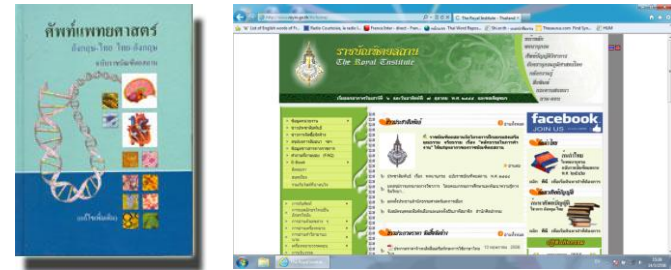
รายละเอียดของคำศัพท์

- ตัวสะกด (spelling)
- การอ่านออกเสียง (pronunciation) สัญลักษณ์การออกเสียง
- ที่มาของคำศัพท์ และหน้าที่ของคำตามหลักไวยากรณ์
- ความหมาย และคำจำกัดความ
- รูปภาพประกอบ
- คำอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ศัพท์บัญญัติในภาษาอื่น

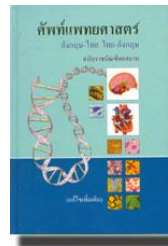
ส่วนสำคัญเพื่อการใช้งานพจนานุกรม

- Notes on the use of this dictionary
- Quick guide to the use of this dictionary
- Appendix

ส่วนประกอบของพจนานุกรมศัพท์แพทย์ อังกฤษ - ไทย

English – Thai medical dictionaries

<http://www.royin.go.th/th/home/>

ปัจจุบัน เล่มพ.ศ. 2543
พิมพ์ครั้งที่ 3 (แก้ไขเพิ่มเติม, พ.ศ. 2547)
และพจนานุกรม on-line
จำนวน 31,365 ระเบียบข้อมูล

วิธีการใช้พจนานุกรม

- เลือกพจนานุกรมให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์การใช้งาน
- ศึกษาส่วนประกอบของพจนานุกรม
- ศึกษาคำแนะนำสำหรับผู้ใช้งานพจนานุกรม (user's guide)
- ค้นหาคำศัพท์ที่ต้องการ
- ศึกษาข้อมูลรายละเอียดของคำศัพท์อย่างครบถ้วน

แนวทางการเรียนรู้จากพจนานุกรม

ให้นิสิตใช้พจนานุกรมในการศึกษาข้อมูลคำศัพท์ดังต่อไปนี้

- การเขียนตัวสะกด (spelling)
- การอ่านออกเสียง (pronunciation, stress in word)
- ที่มา และส่วนประกอบของคำ (etymology, word parts)
- คำอธิบายความหมายในภาษาอังกฤษ (meaning, definition)
- ศัพท์บัญญัติในภาษาไทย (translation in Thai)

Hypertension

- hypertension
- hyper- + tension
- hyper- [Gr] : over, above, beyond, excessive
- tension [Fr] : tension « la tension artérielle » ou l'hypertension artérielle (HTA)
- *tensio* [L] = a stretching, stretching out, extension, tension, แรงดึง แรงดัน ยืดออก
- hypertension = persistently high arterial blood pressure
= $\geq 140/90$ mmHg most of the time
- hypertension = ความดันโลหิตสูง

Leiomyoma

- Using dictionary.com for pronunciation
- leiomyoma
- lei/o [smooth] + my/o [muscle] + -oma [tumor]
- A benign tumor derived from smooth muscle, most often used : leiomyoma in uterus
- เว็บไซต์ศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน
- myoma = เนื้องอกกล้ามเนื้อ (กล้ามเนื้อเรียบ กล้ามเนื้อลาย)

Homework

- ศึกษาพจนานุกรมศัพท์แพทย์ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งพจนานุกรมฉบับหนังสือและพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ที่แนะนำไว้ในชั้นเรียน
- ศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของพจนานุกรม
- พิจารณารายละเอียดข้อมูลคำศัพท์ที่สามารถค้นคว้าได้ในการอ้างอิงจากพจนานุกรมแต่ละเล่ม หรือแต่ละชนิด
- ศึกษาตัวสะกด การออกเสียง และความหมายของคำศัพท์จากรายการคำศัพท์ที่กำหนดให้ (50 คำ) จัดทำลงในแบบฟอร์มรายงานกลุ่ม (ส่งฉบับสมบูรณ์ในวันที่ 11 กันยายน 2557)